

Flídrová, Helena

K šedesátinám profesora Anderše

Opera Slavica. 1999, vol. 9, iss. 2, pp. 36-37

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/117080>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

логов, (возглавленных проф. В. И. Супруном), сумевших уже третий раз в экономически чрезвычайно сложных условиях провести международную ономастическую конференцию.

Jiřina Svobodov

K šedesátinám profesora Anderše

Dne 26. března 1999 oslavil šedest narozeniny člen katedry slavistiky Filozofick fakulty UP v Olomouci prof. Josef Anderš, DrSc.

Na FF UP působí od r. 1992, kdy se v rámci přesídlení volynskch a kyjevských krajan přestěhoval s rodinou do České republiky do Olomouce. Nejprve pracoval na katedře bohemistiky a slavistiky, od r. 1995, po reorganizaci pracoviřt, je profesorem ruřtiny a ukrajinřtiny na katedře slavistiky (dřív pouze rusistika). V lednu 1993 proběhlo před vědeckou radou FF UP úspěšné profesorsk řízení, jímž byl nostrifikován jeho titul získan v zahraničí.

Profesor Anderš se narodil 26. 3. 1939 v české vesnice Mal Alexandrovka (nebo Čechy) na jihu Ukrajiny. V letech 1957–1962 studoval ukrajinistiku, rusistiku a slavistiku na filologick fakultě Mečnikovovy univerzity v Oděse. Poté působil do r. 1992 v Ústavu jazykovědy A. A. Potebni Nrodn akademie věd Ukrajiny v Kyjevě. Tam také obhájil v r. 1971 kandidátskou a v r. 1987 doktorskou disertační práci. Vedl oddlení slovanských jazyků a podílel se na autorství dvoudílného Česko-ukrajinřskho slovníku (Kyjev 1988–89) a obshl Mluvnice čeřtiny (375 s., Kyjev 1992). Je autorem řady dalřích slavistických prc, extern přednřel na Kyjevsk nrodn univerzitě T. H. řevenka, v letech 1988–92 byl zástupcem hlavního redaktora lingvistického časopisu „Movoznavsto“, v r. 1992 byl jmenován profesorem pro obor rusk jazyk.

Bibliografick soupis jubilanovch prc obsahuje 138 titulů. Jedná se o práce z oboru slovansk srovnávací lingvistiky, bohemistiky, ukrajinistiky, rusistiky i obecn jazykovědy. K vrcholům jeho badatelských zájmů patří zatím dvě monografie: Smantick struktura dativu v čeřtin a němčině (Kyjev 1975) a Typologie jednoduchých slovesných vt v čeřtin ve srovnání s ukrajinřtinou (Kyjev 1987). Tato práce byla mimo jiné kladn hodnocena také v nařem odbornm tisku (Slavia 1988. . 2. rec. H. Bliov) a v Bulharsku (Sapostavytelno ezykoznanie 1991, . 1, Sofie).

Ani v Olomouci neopustil prof. Anderše zájem o veřker slavistick jazykovdn dění. Je předsedou oborov rady pro obor rusk jazyk a členem oborov rady pro obor polsk jazyk (na FF UP), lenem Komise pro gramatickou stavbu slovanských jazyků při Mezinárodním komitétu slavist, členem Jazykovědného sdružení AVČR, členem vdeck rady pro „Rusk jazyk: dějiny a současnost“ při Oddělení literatury a jazyka Rusk akademie věd; v rámci postgraduálního studia ruřtiny na FF UP řkol jednoho

doktoranda, je pravidelných aktivním účastníkem domácích i mezinárodních konferencí, včetně mezinárodních slavistických kongresů.

Na katedře slavistiky přednáší a vede semináře z vývoje ruského jazyka, typologie slovanských jazyků, základů slavistiky, staroslověnštiny a ukrajinštiny, pro studenty katedry bohemistiky vede seminář z typologie slovanské věty.

Prof. Anderš neustále aktivně publikuje. Z posledního období lze uvést např. alespoň spoluautorství na rusko-ukrajinských slovnících vědecké a právní terminologie (Kyjev 1994), příspěvky k vydání frazeologického slovníku ukrajinštiny, nebo praktické příručky Ukrajinsko-české dialogy (Olomouc 1996) a Česko-ukrajinské dialogy (Brno 1998).

U příležitosti životního jubilea přejeme profesoru Anderšovi stále zdraví a neutuchající pracovní elán, pohodu pro další vědeckou i pedagogickou činnost, hodně nových přátel a spokojené žití v naší zemi. Ať ho i nadále provází stále dobrá nálada a ať si ještě dlouho uchová svůj mladistvý vzhled. Ad multos annos!

Helena Flidrová

Prof. Stanislav Žaža sedmdesátníkem

Letos na jaře se v plné tvůrčí aktivitě dožívá sedmdesáti let prominentní český rusista a slavista univ. prof. PhDr. Stanislav Žaža, CSc.

Narodil se 14. dubna 1929 v úřednické rodině v Brně. V tomto městě získal své vzdělání, a to absolvováním reálného gymnázia v Žabovřeskách r. 1948 a pak studii na filozofické fakultě (v letech 1948–53), kde dosáhl aprobace v oborech ruština-latina a řečtina. Jako vynikající student zůstal po absolutoriu na fakultě a působil zde nejprve jako asistent (1953–57), odborný asistent (1957–79), od r. 1966 s titulem PhDr. a od téhož roku o něco později s hodností CSc. Habilitoval se až v r. 1979 spisem *Sémantická a syntaktická stránka konstrukcí se slovesem быть/быти* (ač už dlouho předtím byl všemi kolegy-rusisty považován – vzhledem ke své bohaté publikační činnosti a vysoké vědecké úrovni – za docenta). Profesorem se stal o 10 let později, koncem r. 1989. V letech 1973–80 byl vedoucím katedry rusistiky na brněnské filozofické fakultě, v letech 1980–89 pak proděkanem pro pedagogické záležitosti. Jako kvalifikovaný odborník byl však uznáván nejen coby rusista, ale i jako aprobovaný klasický filolog, který v letech 1986–89 dokonce vedl katedru antické kultury a po úředním odchodu do důchodu v r. 1994 vyučoval vedle menšího úvazku v oboru ruské jazykovědy také latinu a přechodně i řečtinu na zmíněné druhé katedře. V této činnosti pokračují přes určité zdravotní potíže i v roce svého letošního životního jubilea.

Těžištěm Žažovy učitelské a badatelské činnosti je současný ruský jazyk a porovnávací studium rusko-české. V této oblasti dosáhl mezinárodního renomé. Zúčastnil se všech slavistických sjezdů konaných v období 1968 až 1993, téměř všech kongresů